

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

Factors Corresponding to the Implementation of the Student Assistance System in Schools under Kalasin Educational Service Area Office 2

สุรศักดิ์ เสดสีกาง¹ ไพศาล วรคำ² และอรัญ ชูยกระเดื่อง³

Surasak Sedseekang,¹ Paisarn worakham² and Arun Suikraduang³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน **ประการที่สอง** ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ**ประการที่สาม** สร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2552 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครูผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจำนวน 69 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.37 - 0.86 แต่ละด้านมีความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.82 - 0.95 และแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 40 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.16 - 0.81 ค่าความเชื่อมั่น 0.95 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (X_4) การมีมนุษยสัมพันธ์ (X_2) ภาวะผู้นำ (X_1) แรงจูงใจ (X_3) เจตคติ (X_6) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านขวัญและกำลังใจ (X_5) การมีส่วนร่วม (X_7) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ได้แก่ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล (X_4) การมีมนุษยสัมพันธ์ (X_2) ความสามารถในการพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อายุละ 45.40 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y^1 = 1.638 + 0.206X_2 + 0.406X_4$$

$$Z_Y^1 = 0.246Z_2 + 0.491Z_4$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่สัมพันธ์ และ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ABSTRACT

The purposes of this study were to examine the level of operations in the student assistance system, to determine factors that correspond to the operations, and to establish a predictive equation for operations in the system of assistance to students in schools under Kalasin Educational Service Area Office 2. The sample for this study consisted of 200 teachers in charge of the student assistance system, who were obtained by using simple random sampling. One of the instruments used in this study was a 69-item questionnaire regarding factors related to the operations of the student assistance system that had discrimination index of 0.37, 0.86 and 0.82, 0.95 reliability; and the other instrument was a 40-item questionnaire inquiring about the levels of operation of the student assistance system with 0.16 - 0.81 discrimination index and 0.95 reliability. Data were analyzed by using mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

Results of the study are as follows:

1. Both the overall operation and operations in specific aspects of the student assistance system were found at the high level.
2. The factors that correspond positively to the operation in the student assistance system were supervision, monitoring and evaluation (x_4), human relationships (x_2), leadership (x_1), motivation (x_3), and attitude (x_6). These factors were positively correlated with the operation of the system at the .01 level of statistical significance; while morale (x_5) and participation (x_7) were positively correlated with the operation of the system at the 0.05 level of statistical significance.
3. The factors that can predict the operation in the student assistance system were supervision, monitoring and evaluation (x_4); and human relationships (x_2) can be a predictive factor for the operation of the student assistance system at 45.40 per cent. The regression equation in the form of raw scores and standardized scores can be written as follows:

$$Y = 1.638 + 0.206 X_2 + 0.406 X_4$$

$$Z_Y = 0.246 Z_2 + 0.491 Z_4$$

Keywords : Corresponding Factors , Student Assistance System

บทนำ

การจัดการศึกษาในช่วงชั้นที่ 2- 3 เป็นการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนซึ่งกำลังเข้าสู่ยุวชนเริ่มแรกซึ่งเป็นวัยที่มีความต้องการการแสดงออก ต้องการเพื่อนและเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนซึ่งมีความคิดของตนเองเป็นอิสระ บางครั้งอาจประพฤติตนไม่เหมาะสมได้ง่าย เช่น พฤติกรรมการเสพยาเสพติด พุดโกหก ลักขโมย พูดก้าวร้าว ชอบหลบหลีกหนีการเรียน และพฤติกรรมดูหนังเล่นเกม หากปล่อยให้พฤติกรรมดังกล่าวเกิดขึ้น โดยไม่มีการดูแลติดตาม ป้องกันและแก้ไข ให้ความช่วยเหลือ อาจนำไปสู่ปัญหาทางด้านสังคม ซึ่งอาจเป็นผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียน

อาจส่งผลกระทบต่อการปรับตัว ครอบครัวและโรงเรียนได้ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่างๆ ทางด้านอินเทอร์เน็ต และเกม ส่งผลกระทบต่อผู้คนที่ทั้งทางด้านบวกและด้านลบ การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปด้วยดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากรเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นกำลังและเป็นหัวใจของชาติในอนาคต ดังนั้นการพัฒนาคนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง จุดประสงค์ที่สำคัญในการพัฒนาคน คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เด็กและเยาวชนจำเป็นต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ แม้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะไม่ใช่วิชาชีพที่สามารถดูแล แก้ไข

ปัญหาของเด็กได้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่ความรักความเอาใจใส่ ความเมตตาห่วงใยของครูที่มีต่อนักเรียน โดยการอบรมสั่งสอน ให้นักเรียน เยาวชนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เป็นส่วนสำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ไม่ให้หลุดจากระบบการศึกษา ออกไปเป็นปัญหาของสังคม แต่ต้องอาศัยความร่วมมือจาก ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายโดยเฉพาะครูผู้รับผิดชอบ และผู้ปกครอง นักเรียนในการ ร่วมกันป้องกันและแก้ปัญหาการมีพฤติกรรม เสี่ยงของนักเรียนได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตาม ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เนื่องจากบุคลากรมีความเข้าใจ คลาดเคลื่อน ขาดการประสานดูแลให้ความร่วมมือการติดตาม นักเรียนกลุ่มที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ดังนั้น ครูผู้รับผิดชอบ และผู้ปกครองจะต้องให้ความสำคัญและร่วมมือติดตามเกี่ยวกับการ ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด

คำถามการวิจัย

มีปัจจัยอะไรบ้างที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 และมีสมการพยากรณ์การดำเนินงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบ การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น หรือตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่สัมพันธ์ กับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย
- 1.1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย

1.1.1 ภาวะผู้นำ

1.1.2 มนุษย์สัมพันธ์

1.1.3 แรงจูงใจในการทำงาน

1.1.4 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

1.2 ปัจจัยด้านครูผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย

1.2.1 ขวัญและกำลังใจ

1.2.2 เจตคติ

1.3 ปัจจัยด้านผู้ปกครองประกอบด้วยการมีส่วนร่วม

2. ตัวแปรตาม การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่ปรึกษาที่รับผิดชอบ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง / กลุ่มที่มีปัญหาทางการเรียน ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 360 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของ กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการของทาโรยามาเน (Taro yamane)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือจากการ ศึกษาเอกสารของ ไพศาล วรคำ (2552 : 241) และ ภัทธา นิคมานนท์ (2544 : 115-116) และปรับปรุงจากงานวิจัยของ สุริยา บุญเลิศ (2550 : 110-117)

วิธีการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้น ตอนดังนี้

1. ศึกษา เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บัณฑิตที่สัมพันธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วัตถุประสงค์ ขอบข่ายของกระบวนการองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในการวิจัย

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาบัณฑิตที่สัมพันธ์การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาสรุปสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 บัณฑิตด้านผู้บริหารมี 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านภาวะผู้นำ จำนวน 10 ข้อ

1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ

1.3 ด้านแรงจูงใจ จำนวน 9 ข้อ

1.4 ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล จำนวน

10 ข้อ

ตอนที่ 2 บัณฑิตด้านครูผู้รับผิดชอบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี 2 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านขวัญและกำลังใจ จำนวน 10 ข้อ

2.2 ด้านเจตคติ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 บัณฑิตด้านผู้ปกครองนักเรียนมี 1 ด้าน คือ

3.1 การมีส่วนร่วม จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 40 ข้อ

ขั้นตอนในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของ ยามานะ (Yamane) ผู้วิจัยได้นำตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือครูที่รับผิดชอบนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 189 คน เพื่อเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้จำนวน 200 คนซึ่งมากกว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้

2. สุ่มครูที่รับผิดชอบเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูล โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและนำมาปรับปรุงแก้ไข เนื้อหาตามที่เสนอแนะ

4. นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

5. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามของเรื่องนั้น (Index Of congruence) ซึ่งใช้เกณฑ์คัดเลือกค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เนื้อหา ข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะและนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่รับผิดชอบที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนในโรงเรียน 9 โรงเรียน

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย คำนวณรายข้อ กับ คำนวณรวม (Item -to- total Correlation) และทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแต่ละด้านโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและมีค่าความเชื่อมั่นแยกเป็นรายด้านดังนี้

ด้านภาวะผู้นำ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.65 ถึง 0.86 ค่าความเชื่อมั่น 0.95

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.71 ถึง 0.83 ค่าความเชื่อมั่น 0.95

ด้านแรงจูงใจ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.50 ถึง 0.79 ค่าความเชื่อมั่น 0.91

ด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.61 ถึง 0.86 ค่าความเชื่อมั่น 0.94

ด้านขวัญและกำลังใจค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.53 ถึง 0.86 ค่าความเชื่อมั่น 0.94

ด้านเจตคติ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.37 ถึง 0.66 ค่าความเชื่อมั่น 0.82

ด้านการมีส่วนร่วม ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.49 ถึง 0.81 ค่าความเชื่อมั่น 0.90

ด้านการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.16 ถึง 0.81 ค่าความเชื่อมั่น 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยเข้ารับการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 200 คน โดยผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้อง นำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสร้างสมการพยากรณ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis)

3. กำหนดเกณฑ์การแปลผลข้อมูลทีวิเคราะห์จากแบบสอบถาม มีการแปลผลค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 406)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปฏิบัติ
4.50 - 5.00	มีการปฏิบัติมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีการปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	มีการปฏิบัติปานกลาง
1.50 - 2.49	มีการปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลปรากฏ ระดับ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายข้อพบว่า ระดับการปฏิบัติการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 การดำเนินงานโดยครูผู้รับผิดชอบ

ชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมากทั้ง 40 ข้อ

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการวิเคราะห์การถดถอย ปรากฏว่าตัวแปรที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์ (X_2) การนิเทศ ติดตามและประเมินผล (X_4) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันได้ร้อยละ 45.50 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ 0.3552 และมีค่าคงที่ของสมการ (a) เท่ากับ 1.638 ตัวแปรทั้งหมดสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

1. สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$y' = 1.638 + 0.206X_2 + 0.406X_4$$

2. สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.246Z_2 + 0.491Z_4$$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการดำเนินงานด้านผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านครูผู้รับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเสี่ยงระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารได้ให้ความสนใจ เอาใจใส่ ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิดกับครูที่รับผิดชอบ พบปะครูทุกท่านและนักเรียนกลุ่มเสี่ยง โดยการพูดคุยสนทนา เพื่อหาข้อมูล แนวทางและวิธีการดูแลช่วยเหลือ ครูผู้รับผิดชอบได้เอาใจใส่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มที่มีปัญหาทางการเรียนและปัญหาทางด้านพฤติกรรม ส่วนผู้ปกครองนักเรียนได้ให้ความร่วมมือกับครูผู้รับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูที่ได้เข้าเยี่ยมบ้าน ติดตามนักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนหาแนวทางในการช่วยเหลือ แกไขนักเรียนที่มีปัญหาให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2. สมการพยากรณ์การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารได้แก่ ภาวะผู้นำ

มนุษยสัมพันธ์ และการติดตาม และประเมินผล มีความสามารถในการพยากรณ์ได้อย่างละ 45.40 ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินงานของครูเกิดจากแรงกระตุ้นและสาเหตุต่างๆ ในการดำเนินงานบุคคลแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานต่างกัน ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องมาจากแรงจูงใจ มนุษยสัมพันธ์ การติดตาม และประเมินผล ขวัญและกำลังใจ ความก้าวหน้าให้กับครูรับผิดชอบในการดำเนินงานมีขวัญและกำลังใจอันเกิดจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเขาอาจทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นผลให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกิดประสิทธิภาพสูง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านผู้บริหารได้แก่ ภาวะผู้นำมีมนุษยสัมพันธ์ แรงจูงใจ และด้านการติดตาม และประเมินผล ด้านครูรับผิดชอบที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านขวัญและกำลังใจ และด้านเจตคติ และผู้ปกครองนักเรียนที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน คือการมีส่วนร่วม สรุปโดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านแรงจูงใจ ด้านการติดตามและประเมินผลและด้านเจตตินัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านขวัญและกำลังใจด้านการมีส่วนร่วม
3. สมการพยากรณ์ การดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 การสร้างสมการพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เขียนในรูปสมการได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.638 + 0.406x_4 + 0.206x_2$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.491z_4 + 0.246z_2$$

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ผลที่ได้จากปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือและให้การสนับสนุนโรงเรียนให้มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลและประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

ระดับโรงเรียน

1. ผู้บริหารโรงเรียนครูผู้รับผิดชอบและครูแนะแนว ควรวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบวงจร
2. โรงเรียนควรมีการปฏิบัติการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับครูทุกคนและนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเพื่อนำไปใช้ในการคัดกรองนักเรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง อย่างน้อย 3 ด้านคือด้านการเรียน ด้านสุขภาพด้านครอบครัว
3. โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการติดตามช่วยเหลือการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด
4. โรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนควรมีการประชุมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยภาคเรียนละหนึ่งครั้ง
5. โรงเรียนควรมีการประเมินผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกสิ้นปี เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไข นำไปใช้ในปีต่อไป จึงจะทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นที่เชื่อถือ ยอมรับของผู้ปกครองและสังคมได้
6. โรงเรียนควรจัดกิจกรรม เข้าค่ายพุทธธรรมปีละหนึ่งครั้ง เพื่ออบรมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เพื่อช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนได้
7. การติดตาม และประเมินผลจะให้เกิดผลสำเร็จในการทำวิจัยปฏิบัติการของครูผู้รับผิดชอบทุกคนในขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. จัดประชุม อบรม เชิงปฏิบัติการการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบเพื่อนำไปปฏิบัติการได้ถูกต้อง
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือการดำเนินงานครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียน
3. สนับสนุนงบประมาณเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการได้อย่างเหมาะสม
4. ประเมินผลการปฏิบัติการจากการรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อสิ้นปีเป็นภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุง แก้ไข ในปีต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จาก อาจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อาจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพาศรี ไพโรวรรณ ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้คำปรึกษา ด้านเนื้อหา โครงสร้างทุกขั้นตอนของการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- ไพศาล วรคำ. (2552). **การวิจัยทางการศึกษา**. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2544). **การวิจัยทางการศึกษาและ สังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม**. กรุงเทพฯ : อักษรภาพพัฒนา.
- สุริยา บุญเลิศ. (2550). **ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์. ค.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สมบัติ หายเรือคำ. (2552). **สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา**. กทม. : ประสานการพิมพ์.

